KURJER WARSZAWSKI

D. 7. Sierpnia. — Rok 1836. Niedziela. № 208. Jutro, S. Cyrjak. Uro: J.C.W. W.X. Mikołaia Mik:

Odbyła się w Banku Polskim Instalacja JW. Hrabiego Stanisława *Grabowskiego* Kontrollera Jeneralnego Królestwa, na Prezesa Kommissji umorzenia długu kraiowego. — Na Instytut moralnie zaniedbanych dzieci od J. K. S. wczoraj złożono w Redakcji Kurjera Warsz: złp. 6. — (Art. nad.) Kiedy znaiomość języka Angielskiego, każdemu miłośnikowi piękney Literatury rzetelną sprawuie przyiemność, odkrywaiąc mu skarby tylu zadziwiaiących płodów ienjuszu; kiedy język angielski w teraźnieyszych mianowicie czasach, uważa się za celnieyszy przedmiot skończonej edukacji; kiedy nakoniec staie się iuż nawet językiem salonowym; z tych więc pobudek rozumieiąc iż uczyni się przysługa wydaniem Grammatyki Angielskiey, osobom chcącym się uczyć tego języka, przedsięwzięto takową pracę, i w skutek tego iest zamiar na takowe dzieło ogłosić suskrypcją. Każdy z żądaiących raczy zgłosić się do księgarni JP. *Dmochowskiego* na ulicę Miodową, dla zapisania się na suskrypcją Grammatyki, której ieden exemplarz kosztować będzie złp. 5 gr. 20. Grammatyka ta, zawierać będzie prawidła wymawiania iak najiaśniej wyłożone, reguły składni z najlepszych Grammatyków zebrane, używanie słów z przyimkami, co najważniejszą część języka angielskiego stanowi; wokabuły, rozmowy i wyiątki z najcelniejszych Autorów do tłumaczenia. W końcu prędsze lub późniejsze wyjście z druku Grammatyki zależeć będzie od postępu suskrypcji. — Osobom które pragnęły nabyć *Apparaty do kąpieli kroplistej* w kształcie szafy, w których do kąpieli 20 minut trwaiącej, potrzeba tylko 2 garnce wody, donosi Fabryka wyrobów metalowych i lakierowanych C. F. *Mintera*, iż po zaspokoieniu wszelkich obstalunków, dosyć znaczny ieszcze posiada zapas o rozmaitej liczbie rur; znajdują się także zwyczajne wanny lakierowane, wanienki dla niemowląt i dzieci, do nóg moczenia, miednice, konewki do wody i t. p. sprzęty. — Znaczne transporty Płótna webowego i kopowego w sztukach całych, w połówkach i 4tych częściach, niemniej stołowa bielizna, serwety do kawy, serwetki desserowe, ręczniki, chustki do nosa płócienne białe i kolorowe drukowane w guście iedwabnych fularowych, nadeszły do składu naszego przy ulicy Miodowej Nr 481. Za nader korzystnem i rzetelnem kupnem, aż nadto stateczuie przemawiaią tak ceny stałe i fabryczne, iakoteż i zaręczenie, że gdyby w którejkolwiek sztuce okazała się być bawełna lub iakie inne uszkodzenie, natychmiast inna sztuka zamienioną zostanie, lub pieniądze zwrócone będą; nadmienia się w końcu, że towary wspomnione osobiście wybrane i zakupione są na mieyscu w najcelniejszych fabrykach zagranicznych, z tegorocznych letnich blichów. *Grabowski, Janikowski i Rykowski.* — Na ostatnich Targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł. od 7 gr 22 i pół do 8 gr. 22. Pszenicy od 13 do 16 i pół. Jęczmienia od 7 i pół do 8 gr. 7 i pół. Owsa od 6 gr. 7 i pół do 7. Siana furę iednokonną od 9 do 16, paroko: od 20 do 24. Słomy furę zwycz: od 5 do 9. — Wczoraj iako w dniu kończącym ciągnienie 1ej klassy 48 loterji, znaczniejsze wygrane padły iak następuie: Premjum Lite: A. 100,000 zł. otrzymał Nr 49,299 iako tysiączny pierwszy wyciągnięty z koła w dniu kończącym ciągnienie 1ej klassy 48 loterji, a to stosownie do planu tejże, na który niemniej padła wygrana zł. 30, los całkowity wzięty w Kantorze Wiemanna. Zł. 20,000 czyli główna wygrana na Nr 65,472, los całkowity wzięty w Kantorze Bluma i Jakubowskiego. Zł. 10,000 na Nr 12,636 u Dawidsona. Zł. 3000 na Nr

11,814 u Deplera. Zł. 2000 na Nr 6397 u Erenfeuchta i komp: w Płocku. Po zł. 1000, na Nr 2266, 2438, 7746, 9081, 16,838, 37,042, 41,508. — Wczoraj w wielkim Teatrze po *Wolnym Strzelcu*, przywołani JP. *Dobrski* i JPani *Rywacka*.

(Ar. na.) Opieczętowane pisma P. A. F. *Szulca* (Schultz), Aptekarza i Członka Towarzystwa Aptekarzy w północnych Niemczech, w językach niemieckim w 1835 r. w Berlinie, a Polskim w 1836 r. w Poznaniu wydane, i we wszystkich księgarniach warszawskich sprzedaiące się po zł: 6 w polskim, a 40 zł: w niemieckim, obejmuią to, co w roku 1821 w otwartych i obszernych dziełach sławni napisali PP. *Herbstedt*, *Pistorjusz*, i *Dorn*. Ten ostatni przekonał w własnej gorzelni w Berlinie, i ogłosił w r. 1830 w piśmie własnem „że użycie oli i innych materjałów chemicznych (co iest główną taiemnicą P. *Szulc*), nie iest odpowiadaiące właścicielowi gorzelni“ rzetelnie i pewnie szukaiącemu zysku (ile przy dzisiejszej cenie wódki) w gorzelni. Do dnia dzisiejszego iuż przez tych mężów, iuż przez innych znaczne postępy uczyniło gorzelnictwo, których pisma opieczętowane Pana A. F. *Szulc* nie obejmuią; tylko z r. 1821 wyiątki z dzieł innych. Dla tego zostawiłem przekład polski i oryginał niemiecki w Redakcji Kurjera War:, dla tych, którzyby się chcieli przekonać i odczytać, a tak oszczędzone koszta za niemiecki oryginał złp. 40, a za polski przekład zł. 6. Kto ma zamiar kupić w skutek ogłoszenia w Kurjerze Nr 198, zechce lepiej tę kwotę przesłać na dochód Instytutu moralnie zaniedbanych dzieci. *Dobrowolski*.

Z Płocka d. 19/31 Lipca. — Po ukończeniu examinów wszystkich 8miu klass w Gimnazjum Woiewódz: w Płocku, z rozmaitych przedmiotów w ciągu roku szkolnego wykładanych, odbył się akt uroczysty zakończenia roku szkol. 1835/6, zaszczycony obecnością JW. Rzecz: Radcy Stanu Prezesa Kom: Woiew: *Bołgowskiego*, Wgo Maiora *Buteniew* w zastępstwie JW. Woiennego Naczelnika, JWX. Biskupa Sufragana Płockiego *Pleiewskiego*, JJWW. Prezesów różnych Władz sądowych, Urzędników Duchownych, wojskowych i cywilnych, i licznie zgromadzonej obojga płci publiczności. Akt ten zagaił Dyrektor Gimnazjum od oświadczenia podziękowania Szanownej publiczności, za łaskawe przybycie, i od wynurzenia wdzięczności JW. Prezesowi Kommissji Woiew: za osobiste znajdowania się na examinach poprzedzaiących akt uroczysty, a później wystawiwszy korzyści z uzyskanej promocji uczniów, zwrócił uwagę na kończących Gimnazjum, zachęcaiąc ich do religijnego i moralnego zawsze postępowania, do zachowania wdzięczności i wierności Najiaśniejszemu MONARSZE i do gorliwego wykonywania obowiązków powołania, któremu się w przyszłości poświęcą. Po czem czytał rozprawę w języku Rossyjskim Professor *Markowski*: „dla czego niekiedy ludzie uczeni bywaią bez zasad moralnych“; a Professor *Bracławski* „o wzroście Historji naturalnej.“ Następnie Uczniowie klass wyższych deklamowali w rozmaitych językach wyiątki z celniejszych autorów, i czytali własne wypracowania pod okiem Professorów dokonane, a po odczytaniu uczniów zasługuiących na promocją, na nagrody w książkach i listach pochwalnych, i po rozdaniu nagród przez JW. Prezesa Kommissji Woiew:, całe zgromadzenie przytomne tej uroczystości, udało się do Kościoła katedral: dla odśpiewania *Te Deum* które zaintonował JW. Biskup Sufragan, poczem uczniowie pod przewodnictwem Nauczyciela śpiewów kościelnych, odśpiewali pieśń „Boże zachowaj CESARZA.“ Akt ten zakończonym został świetnym obiadem u JW. Prezesa Kom: Woiew: na którym znajdowali się, znaczniejsi Urzędnicy Województwa.

Niemcy. — Na statku parowym *Herkules* d. 29 z. m. przypłynął do *Hamburga* udaiący się do *Kejsingen* J. C. W. Wielki Xżę MICHAŁ. — W *Bawarji* gdy dokuczaiące panuią upały, w górach śnieg padał. — Listy z *Rzymu* za-

pewniaią, że młody *Bonaparte* nie wyiechał z tej stolicy do Niemiec, iak głoszono, i powszechnem iest mniemaniem, że sąd skaże go na śmierć. — Zmarły teraz *Rotszyld* nie był najstarszym, lecz najmaiętniejszym z braci, zwano go *Londyńskim*. — W *Tyrolu* 20 z. m. dało się uczuć trzęsienie ziemi — Król *Neapolitański* pożegnawszy dwór *Austrjacki*, przybył do Mnichowa; towarzyszy mu Xżę *Salerno*, który wyieżdża do Paryża. — Do *Pragi* iuż zjeżdżaią się znakomite osoby z różnych prowincji Państwa Austrjackiego.

Hiszpanja. — Korpus Angielsko-hiszp: tak nagle umniejsza się, że wkrótce tylko szkielet z niego zostanie. — Jenerał Karlistowski *Bazyli Gartje*, postąpił z swym korpusem do *Almaza*. — Korpus Jenerała *Gomeza* znajduie się blisko granicy *Portugalskiej*. Karliści znacznie pomnażaią się w *Asturji*. — Duchowieństwo ciągle wspiera Karlistów. — *Kordowa* znajduie się pod *Witorją*.

Anglja. — Już tyle iest statków parowych przewożących z Anglji do Francji, że podróż iednej osoby z stolicy do stolicy tych kraiów, można odbyć za dukata. — Doniesiono z *Chin*, że także przez 4 lata śnieg nie padał, a tej zimy troche się go ukazało.

Francja. — Z *Algieru* są doniesienia, że zaszła bitwa z Arabami, w której *Abdel Kader* otrzymał ranę; zwycięztwo zupełne otrzymali Francuzi. Ostatnia poczta potwierdza to doniesienie; bitwa odbyła się między *Tremezą* i *Tafną*; Jenerał francuzki *Biugo*, tak urządził wojsko będące pod iego dowództwem, że *Abdel Kader* musiał stoczyć walkę wcześniej niż sobie ułożył; Francuzi otoczyli Arabów, których piechota zupełnie zniesioną została, a co prawie się nie wydarzyło, zabrano przeszło 100 Arabów żywcem do niewoli a przytem 6 chorągwi. *Abdel Kader* utracił wszelką broń w iaką niedawno był opatrzony; ledwo uszedł, gdyż dzielnego konia pod. nim ubito. To zwycięztwo uważaią za najświetniejsze z odniesionych przez Francuzów w Afryce. *Abdel Kader* po klęsce oświadczył, że życzy wejść w układy, lecz wódz Francuzki nie przyiął ugody i miał na nowo rozpocząć walkę nim się zbiorą rozproszeni Arabowie. — W *Tulonie* odebrano wiadomość, że Admirał *Hugon* udał się z swą eskadrą za flottą Turecką, która zdawała się oddalać od *Tunis*. Zdaie się, że może przyjść do zaczepki. — D. 28 z. m. w Kościołach paryzkich czarno wewnątrz okrytych, odbyły się Nabożeństwa żałobne za poległych Lipcowych r. z., Król nie znajdował się w kościele Inwalidów; gdzie celebrował Arcybiskup paryzki, i uroczyście udzielił absolucją. — Od Króla *Syamu* ma przybyć do Paryża w podarunku Słoń biały, iako rzadka osobliwość. — Dnia 29 z. m. w Paryżu od rana mnóstwo osób cisnęło się dla widzenia bramy tryumfalnej; w południe poczta odeszła, przeto niewiadome są ieszcze dalsze szczegóły dnia tego.

Rozmaitości. — Malarz francuzki *Ligałon* pracuie w Rzymie nad kopją *Sądu ostatecznego Michała Anioła*, chociaż iuż nad nią pracował 2 lata, iednak praca iego ieszcze 3 lata trwać będzie, otrzymał iuż od rządu Francuzkiego 70,000 fr., a po ukończeniu dzieła ma dostać w wielkiej księdze zapisanego dochodu rocznego 3,000 fr., ale też i koszta przy tej pracy znaczne ponosi, kazał bowiem zrobić w kaplicy *Syxtusa* ogromne rusztowanie, które w czasie każdego obrzędu kościelnego uprzątać muszą. Obraz ten przeznaczonym iest do kaplicy maiącej się budować w Królewskiej szkole sztuk pięknych. — Jak wielka ilość kapitałów teraz ieszcze w Anglji znajduie się, poiąć można z tego iż w przeszłych 2ch latach zawiązało się 119 Towarzystw, z tych 41 górniczych, 85 kolei żelaznych, a 43 rozmaitych. Summa ogólna tych towarzystw wynosi ogromną liczbę 2,113,800,000 złp.! — W *Ameryce północnej* wyszło teraz prawo, mocą którego nie wolno zbrodniarzy publicznie tracić, ale w więzieniu w przytomności Szeryfa albo Koro-

nera, 12 zacnych Obywateli, Doktora i 2ch Duchownych. Osobny artykuł zabrania przypuszczać do tej ceremonji Kobiety i nieletnich. Po exekucji spisuią protokuł, który obecni stwierdziwszy przysięgą, podpisuią.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Kuczewski Sędzia Poko: z Wirtemberga, Walewski Konr: Hra: z Jelna, Łukowski Stani: Dzie: z Dyblina, Kunicki Woj: Dzie: z Łuńska, Jelicki Jan Dzie: z Guberni Mińskiej.

DONIESIENIA.

Podpisany wprowadziwszy się na *Czyste*, od kilku tygodni, ma zaszczyt zawiadomić Szano: Publiczność, iż w Oberży tameczney dostać można rozmaitych *Potraw* i *Napoiów*; przyjmować się oraz będą wszelkie obstalunki; do tego dostać będzie można każdego czasu *Wafli* gorących codzień, na 8miu żelazach pieczonych po *Więdeńsku* i po *Hiszpańsku*, oraz *Andratów* zwiianych przez znaną Piekarkę wypiekanych iak najdokładniej. A to wszystko uprzyiemniać będzie ieszcze Ogród dziki spacerowy, i iak najrychleysza usługa, za którą się zaręcza. Spodziewam się, iż Szanowna Publiczność nie zechce mnie wypuszczać ze swych łaskawych względów, lecz owszem zaszczycić mnie raczy swoią bytnością. *F. G. Gebel.*

Podpisany ma zaszczyt donieść, iż OLEIEK do KONSERWOWANIA WŁOSÓW w składzie moim znajdniący się, tyle znalazł amatorów, iż zmuszony byłem takowy pocztą zapisać, tenże Oleiek prawdziwy Szwajcarski wynalazku K. Willer w Zurych w Szwajcarji, iuż odebrałem, a iako prawdziwy i przeznaczeniu swemu szczególnie odpowiadaiący, rekomendować mogę. Flaszeczka kosztuie złp: 10. *Jerzy Fehlauer* ulica Długa Nr 545.

☞ Z upoważnienia JW. Dyrektora Gimnazjum Woiewódzkiego Warszaw:, maiąc pozwolenie do utrzymywania UCZNIÓW na swój stół i stancją, mam zaszczyt polecić się Szanownym Rodzicom i Opiekunom nieletnich dzieci, że za najumiarkowańszą cenę, zamierzam przyjmować młodzież i że oprócz obszernego lokalu i wszelkich wygód, przyjmę nadto Guwernera, który równie u mnie mieszkać będzie, posiadaiącego gruntownie języki, a mianowicie którzyby w zupełności mógł dzieciom wykładać obiekty szkólne, i tak przysposabiać tychże, aby każda chwila drogiego czasu, próżną nie była. Szkoła Obwodowa przy ulicy Freta, najbliżej mieszkania mego położona, i własny moj dozór nad dziećmi w niej będącemi, wątpić mi nie każą, że Szanowni interesenci bytnością swoią łaskawie odwiedzić mnie raczą. Wiadomość w Kantorze Loterji, przy ulicy Rynek Nowego Miasta pod Nr 346, na przeciw Kościoła Panien Sakramentek.
Szymon Napoleon Rutkowski.

Józef Gryn Czeladnik Kotlarski wyszedłszy przed 9cio laty z Miasta Kalisza za robotą, dotąd niepowrócił, pozostawiwszy Żonę Joannę Rozalją z Betow Gryn na teraz w Mieście-Zgierzu zamieszkałą; ktoby iaką bądź wiadomość o teraźniejszem pobycie rzeczonego Józefa Gryn posiadał, raczy na koszt Prezydenta Miasta Zgierza do Urzędu Municypalnego t. m. donieść.

KOLONJA Kawenczyn, 4 wiorst za Pragą, po lewej stronie, z 40 Morgów gruntu, 55 Morgów i 135 Prętów Łąki; oraz znajduie się 3 Krów, 1 Ciele, 2 Woły, Koń, Wozy i całe gospodarstwo, w dobrym stanie, iest z wolnej ręki każdego czasu do sprzedania; bliższą wiadomość powziąść można przy ulicy Solnej, pod Nr 816, u Pana Tschieschneka.

☞ W czarnym Lesie o 3 mile od Warszawy, za Piasecznem, iest do sprzedania 30 KRÓW Tyrolsko-Polskich.

Kommissja Woi: Augustowskiego, podaie do powszechnej wiadomości, że na mocy rozporządzenia Reskryptem Kommissji Rzą: Spraw Wew: D. i O. P. z dnia 1/13 Czerw: r. b. wydanym, objętego; Szkoła Obwodowa *Szczuczyńska* przeniesioną zostanie z dniem 1 Września r. b. do miasta Woiewódzkiego *Suwałk*, i uregulowaną przed dniem 12 t. m. i r. w ten sposób, że zapisy Uczniów stosownie do przepisów rozpoczęte i ukończone być mogą. Każdy przeto z Obywateli korzystaiąc z tego dobrodziejstwa Rządu, zechce się zgłosić w czasie właściwym dla zapisania swych dzieci do zamieszkania W. Inspektora tejże Szkoły, które iest położonem na ulicy Petersburskiej, pod Nr 493, na przeciwko Pocztowego gmachu.— Radzca Stanu Prezes *Witanowski.* Sekretarz Jeneralny, *Kołodziński.*

Dziś rano ciepła stopni 8. Wczoraj w południe 15.

AMFITEATR w ŁAZIENKACH. Dziś *Landara. Panna źle strzeżona.* Pływanie na statkach illuminowanych, etc.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro *Uczony. Panna podstarzała. Kwarantanna.*

FOXAL. Dziś Jezdcy P. *Karre.* Balon.